

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cõla intrãga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurãrilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
diumetate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Romania si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
diumetate de anu	8 " " "
patrariu	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Langgasse Nr. 43**, unde suntu a se adresa si corespundintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur'a cate vor fi, neofrancaate, nu se vor primu'ra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuuncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 25 iuliu/6 augustu 1867.

Joi in 8 l. c. se vor intrunã la Viena delegatiunile ambeloru jumetãti de imperiu, era pana atunci fie-care delegatiune tiene consultari pregatitorie, cea nemtiãca aici, era cea unguãca la Pesta. —

Imperatulu si Imperatãs'a Franciloru vor sosã la Salzburg in 18 l. c. pentru a face visita de condurere curtei domitõre austriace carea gelesce mõrtea lui Massilianu. Acãsta caletoria se afirma cã nu va avã neci unu caracteru politicu, si neci alta urmare de catu cã apoi si Maiestatile Loru austriace vor face asemenea visita privata la Paris. —

Imperatulu Napoleone a primitu domineca (in 4 l. c.) pre comisarii esteri ai espusetiunei, li respunde la adres'a lor: „Si noi casã DVõstre, cu placere ni vomu aduce a minte de serbatõrea acãst'a mare internatiunala. DVõstre, cari representati conceptulu lucrului in tõte partile lumei, Vati potutu convinge cumca natiunile civilisate tõte nisuescu a formã numai unica familia. Vi multiamescu in numele Imperatãsei si a fiului meu, cari se impartiescu in multiamirea mea pentru stradiuntiele DVõstre, in simpatiele mele pentru persoãla DVõstre, si in dorintiele mele pentru pacea lumii.“ Acãsta cuventare a M. Sale Imperatului Napoleone a fostu primita cu multa bucuria, dñaristic'a mai tõta o lauda, carea abstragendu asta data de la politica, vorbesce despre onõrea ce se cuvine lucrului, despre stim'a ce se cuvine lui Napoleone care a datu ocaziune popõraloru ca la espusetiune se-si arete fie care parerile si progresele proprie in ce privescu lucrulu, carele senguru nobilitãza pre sengurateci si natiuni, li indegeta calea catra umanitate si infratire, pentru a ajunge la cultura si perfectiune pre catu e posibilã genului omenescu. —

Cestiunea Schleswigului de mediãnopte pausãza, si politic'a e in acceptare se veda ce va respunde Bismark la not'a de pre urma emisa de cabinetulu Daniei. Precum scimu, Bismark se invoiesce a

predã partea medinoptiana a Schl. precum s'a stipulatu in tratatulu de Praga, dar pretinse de la Dani'a ca intr'unu tratatu se-i dee garantie pentru natiunaltatea nemtiãca din locurile ce sunt de predatu. Dani'a in not'a atinsa respunde cã e gat'a a dã garantie pentru natiunaltatea nemtiãca prin o lege a nume, dar nu põte se faca acãst'a prin unu tratatu internatiunale a nume, cãci acestu tratatu ar potã avã consecintie nelinisctõrie in venitoriu, adeca ar potã servã de pretestu la interventione nõua din partea Prusiei. Parerea lui Bismark la acãsta nota a Daniei, are se urmeze. —

Guvernulu grecescu spriginesce pre sub mana rescõla din Candi'a, nepotendu face acãst'a de a dreptulu si turburandu relatiunile diplomatice. Au luat u esemple in asta privintia din istori'a mai nõua, asiã fece Piemuntele candu infintia Itali'a. Vendiendu inse acum'a cabinetulu de Aten'a cã rescõla neci resiesie in scopulu seu neci se finesce, era poterile straine in mani'a versãrilor de sange nu se amesteca in cestiune, — deci ie alta direptiune si amenintia cã de nu se va finã cestiunea pana in septemvre, elu rumpe relatiunile diplomatice cu Turci'a. Resultatulu acestei procedure nu se prevede cu securitate.

Cerculu de alegere alu Boccei in Carasiu si noi.

(u) In acestu cercu romanu, pre care la diet'a din 1861 l'a representatu cu tõta demnitãtea dlu deputatu natiunale F. Pascu, la alegerea din anulu 1865 in contra totu acestui candidatu natiunale a esitu alesu cu maioritate de voturi dlu Georgiu Ioanovicu, candidatulu partitei lui Deák, carea in catu pentru alegeri, facuse atunci cauza comuna cu regimulu de atunci.

Rusinea cercului pentru caderea candidatulu natiunale — a trebuitu s'o sentia afundu totu romanulu de inima si consciintia natiunale. De atunci minuntulu spiritulu de loialitate, liberalismu si constitutionalismu alu magiarismului domnitoriu si prepotintã — ne-a dedatu

si la astfelu de caderi catu de bine; care nu fora totu cuventulu tiene filosof'a poporului nemtiescu pre omu de — „vita consvetudinaria.“

Destulu cã dlu Ioanovicu, altfelu romanu de nascere, representã pan'acum acestu cercu romanu in diet'a din Pesta; dar eluptandu partit'a sa, seu adeca corifeii ei portfoiurile ministeriali, domni'a sa ca omulu loru si totu odata si romanu si barbatu de capacitate, fu chiamatu a ocupã celu mai insemnatu postu, creatu si destinatulu de politic'a si bunavointia magiara pentru — natiunea romana, pardon! erã se dicu pentru unu individuu, nascutu romanu, de confesiunea ortodosa si — bine meritatu de — patria, postulu adeca de subsecretariu de statulu in ministeriulu de cultu si instructiunea publica. Asiã intemplantu-se, domni'a sa conformu unui statutulu alu casei representative a trebuitu se-si depuna mandatulu de deputatu si se se supuna la nõua alegere.

Din acestu incidinte, de la prorogarea dietei inõce se facusera din cercu si vecinetate repetite provocatiuni, ca se se desbata si se se pronuncia: daca facia cu nõua candidatura a dlui Ioanovicu, privindu la impregiurari — va fi oportunu seu de lipsa, ca partit'a nõstra natiunale — a nã contra candidãturã seu si se-si incõrde poterile in favõrea aceluia?

Cestiunea s'a cumpenitu si desbatutu seriosu cum se cade. Vom spune resultatulu pre scurtu, cu reservele necesarie, dar chiaru si respicatu.

Dlu Georgiu Ioanovicu, pre care-lu conõscemu cam de vr'o dõue dieci de ani si mai bine, are pentru noi romanii, pentru natiunea sa — o unica scãdere si banuicãla mare, cã adeca — n'are crescere romanãca, ci magiara, si — tocmai ast'a e avantagiulu lui principale in ceea-lalta parte. Inim'a lui e — nestricata, romana, plina de iubire si bunavointia catra sangele seu, si — tocmai ast'a e, ce adesea displace si supera in ceea-lalta parte. Daca capacitate acestui barbatu nobilu s'ar fi dezvoltatu si ar gravitã in sinulu natiunei romane, in centrulu ei

naturale, ea ar ajunge pre de diece ori catu acum, si natiunea ar stimã intr'ensulu pre unu fiuu alu ei de prim'a marime; intre magiari elu e si remane omu secundariu. Daca elu trece si põte trece cu tõta bun'a cuvintia de romanu, acãst'a avemu se multiamimu curatu numai inimeii lui, carea nu s'a potutu renegã.

Elu a representatu la diet'a din Posionu in 1847/8 pre cetatea Temesiõrei; in acelu tempu elu n'avea nice ideia de istori'a si importantia natiunaltatei romane, si totusi se dã de romanu. In anululu 1849 a fostu vice-comite in Carasiu — ca romanu. La 1865 s'a candidatu si alesu pentru dieta — ca romanu; a fostu notariu alu casei representative — ca romanu; s'a denumitu functionariu mare si bine dotatu — ca romanu, si acum pasi erasi de candidatu in cerculu Boccei — era ca romanu.

Acẽstea si inea multe altele frumõse am mai potã spune despre densulu, totu ca — de romanu, pentru cã ni place si ni e dorintia si detorintia o fi drepti, si adeverulu ni e interesulu celu mai inaltu; dar socotimu cã ajunge a spune acã, cã ne-am convinsu, cumca — nu e romanu, care se caute la elu ajutoriu si se nu afle macaru o micutia mangaiare fratiãca; nisi'a lui pangã romanã nu e sgarãcã, dzã chisa si pangã lui inãcã nu e sgarãcã, er pagurile celoru mari nime nu le frãca atãta pentru romanii suplicanti, ca densulu.

Despre elu ca magiaru multu mai pucine si mai pucinu frumõse am potã insirã; d. e. cã a fostu emigrante, cã si-a risipitu o mare parte din avere pentru scopurile — aceluor patrioti seu acelu patriotismu, cã a fostu condamnatu pre vr'o diece ani si a si suferitu vr'o doi, cã natiunea sa propria nu-lu privesce de fiuu destulu de bunu, de fiuu adeveratu alu seu, cã — ori eu ce fapta, si portare a lui nu e, nu põte fi natiunea multiumita, caus'a pururea se afla in — preocupatiunea lui pentru magiarismu, etc. etc.

Cu tõte si din tõte noi cauta se constatãmu cã romanitatea dlui G. Ioanovicu se afla in progresu, precandu calitatea sa de magiaru — par' cã a datu

FOISIÓRA.

Gustulu nostru pentru lectura.

La fapta buna
Putieni se aduna,
Multu potu putieni
Buni impreuna.
Vacarescu.

S'a disu si se dice cã putieni sunt intre romanii cu gustu pentru lectura. Eu sustienu acãst'a adaugendu cã aplecãrea nõstra catra lectura abiã apare. Si pentru cã totusi apare, trebue se ne ingrigimu nu numai a indemnã spre acãst'a, ci totu odata se cercãmu si direptiunea lecturãei, va se dica se cetimu neintruptu ceea ce este folositoriu, corespunditoriu lipseloru nõstre. Din acestu punctu de vedere se cercãmu õre avemu noi aplecare catra lectura si cu ce felulu de lectura ne adaptãmu.

In adoveru ar fi a ne amãgi daca n'am recunõscã cã avemu putiena atrãgere, indemnã,

aplecãre spre cetire. E fõrte estinsa credintia cã daca amu facutu veri o scõla, amu ispravitu cu tõte sciintiele. Deci parte credintia acãst'a, parte lenca si serac'a voru fi contribuitu a nasce desgustu catra lectura, — unu desgustu pre care lu dovedescu atatu bibliotecele nõstre (cari lipsescu) precum si asociatiunile de lectura pentru cari inãca nu ne-amu desceptatu. In multe locuri carturãrii dormu, in catu ti-ar veni a crede cã neci nu sunt atari õmeni pre acolo. Mai departe, lips'a atrãgeri catra cetitu o dovedescu si scrierile de specialitati cari nu le avemu. Ce au invetiãtorii fiiloru nostri din specialitatea pedagogica, afara de „Organulu pedagogicu“ pre care l'au silitu se incete? („Amiculu Scolei“ si „Organulu pedagogicu“ — cari, dorere, amendõue au incetatu — nisuesce astadi „Magazinulu pedagogicu“ a le suplini. Red.) Ce avemu din drepturi in limb'a nõstra, din filosofia, afara de manualele ddloru Laurianu si Cipariu? Ce avemu din agronomia etc. etc.? Scimu cu totii cã de ce nu avemu, pentru cã neci diurnalele nõstre, cele pre putiene la numeru, nu le cetimu. Deci desgustulu nostru

pentru lectura lu dovedescu si acẽstea, cãci n'au prenumeranti, la o natiune de miliõne cum suntemu romanii in Austri'a, nu vedi unu diurnalu care se apara in tõte dilele.

Se dicemu si se credemu cã sunt unii cari se ocupa cu lectur'a in alte limbe. Acesti domni seu cetescu ceva neutralu — daca nu e specialitatea lor — seu despreuitoriu pentru romanii, cãci straini cari se ne stimeze sunt putieni si scripturele acestor'a le pestrecemu cu lectur'a in cateva dile. Se dicemu cã cetescu sugendu sciintie. Prã bine, inse sugu si pretiulu acelei limbe pre cont'a si in despretiulu limbei loru proprie. Afara de acãst'a li se mai intempla cã n'au deprindere in limb'a romana, nu-si potu exprime defelu seu numai anevõia ideila castigate in cetire straina, ma cursulu ideiloru li se intortõca, cãci nu se põte straplantã in limb'a romana modululu strainului in cugetare; altmintre cugeta strainulu si altmintre noi, ceea ce se vede apriatu din ordinea cuvinteloru. De aceea nõua adaptã de lectura straina prã multa (seu in desproportione) ni dicu Romanii de din colu cã suntemu tardãi la vorbe si impededati. Cau-

s'a si la acãst'a este desgustulu catra lectura romana.

Acestu desgustu nu vine din presupunerea cã amu sãi tõte, cãci celu ce nu e orbu in ambitiunea sa, vede insusi catu scie, — dar nu vine neci din seracãia fiindu cã avemu medilõco d'a ne asociã, ci vine numai din lenca si din lips'a õmeniloru de iniciativa.

Si õre este deosebire intre invetiãtura si lectura? Se ni se ierte asta intrebare, pentru cã lumea cãa cum vorbesce: cutare õ invetiãtu destulu, dar n'are inticleptiune, cel'a n'are cultura. Ore se aiba lumea cuventu a vorbi asiã, seu numai vorbesce si ea — cum se dice — ca lumea? Eu eredu cã ea are cuventu, fiindcã eu gramaticale numai si cu matematicale nu sciu la cata inticleptiune ai ajunsu. Invetiãtur'a din scõla ni-a procuratu numai aretatoriulu d'a ne cultivã, apoi prin cetirea opurilor demne castigãmu cultur'a. Noi vedemu si scimu cã avemu scriitori cari numai prin lectura s'au adaptu. Multu din regeneratori nostri sunt — asiã numiti — autodidacti. Cu invetiãtur'a remanemu la inceputulu cãlãi, era cu lectur'a. purcedemu,

